MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MARSEANN FARRUGIA**

Seduta tat-22 ta' Jannar, 2014

Avviz Numru. 300/2011

Ian Pace Limited

Vs

Supreme Travel Limited et u n-Nutar Vanessa Pool LL.D.

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tas-socjeta'' attrici li talbet li s-socjeta'' konvenuta tigi kkundannata li thallas id-depozitu fuq il-konvenju tal-15 ta' Marzu 2011 li gie fdat f'idejn in-Nutar Vanessa Pool fl-ammont ta' hamest elef u disa' mitt ewro (5,900) li ntilfu mis-socjeta'' konvenuta favur is-socjeta'' attrici, billi ma resqitx biex tixtri l-M.V. Carlos I sakemm skada l-konvenju fl-10 ta' Awwissu 2011 u ma onoratx l-obbligi taghha skond il-konvenju, bl-imghaxijiet kollha relattivi.

Bl-ispejjez kollha kontra l-konvenuti li huma ngunti ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta’’ konvenuta fejn eccepiet:

1. Illi l-azzjoni odjerna hija nulla u irritwali u dana stante li ma huwiex konsentit li l-kumpanija attrici tipprocedi b’azzjoni kontra l-kumpanija Supreme Travel Limited ghall-hlas ta’ danni fil-forma tar-retenzjoni tad-depozitu imhallas, meta kontestwalment il-kumpanija attrici ntavolat kawza fil-Prim Awla tal-Qorti Civili li permezz taghha l-istess kumpanija attrici qed titlob lil dik l-Onorabbli Qorti tikkundanna lill-kumpanija Supreme Travel Limited sabiex tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att finali. Fil-fatt permezz tar-rikors guramentat numru 880/11SM fl-ismijiet Ian Pace Limited (C16722) vs Supreme Travel Limited (C16048) il-kumpanija attrici resqet azzjoni biex titlob it-twettieq tal-wieghda f’liema kawza Supreme Travel Limited ghandha l-fakolta’ jew li tressaq dawk il-provi sabiex juru li kellha kawza gusta jew taccetta li tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att finali. Jekk Supreme Travel Limited taghzel li tikkonvinci lill-Onorabbli Prim Awla li kellha kawza gusta u hekk jirnexxiela, mela ebda danni ma huma dovuti lill-kumpanija attrici u ghalhekk wisq anqas hemm raguni sabiex jintilef id-depozitu ghall-favur tal-kumpanija attrici. Jekk Supreme Travel Limited taghzel li taccetta li tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att finali tavvera ruhha t-twettieq tal-wieghda u ghalhekk anqas f’dana l-kaz ma jkun hemm danni dovuti lill-kumpanija attrici u wisq anqas hemm raguni sabiex jintilef id-depozitu ghall-favur tal-kumpanija attrici. Izda dana l-istharrig ghandu jsir fil-kawza quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili li permezz taghha qed jinzamm fis-sehh il-konvenju imsemmi fir-rikors promotur u mhux fil-kawza odjerna u dana ghaliex fil-proceduri odjerni l-kumpanija attrici unilateralment iddecidiet li d-depozitu gia intilef ghal favur taghha u konsegwentement qed titlob il-kundanna ghall-hlas tal-istess depozitu meta kontemporanjament hemm kawza, intavolata mill-kumpanija attrici stess, li fiha irid isir l-istharrig opportun tal-mertu tal-konvenju u jigi deciz hekk kienx hemm kawza gusta jew Supreme Travel Limited taccetta li tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att finali;

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost jigi rilevat illi wkoll hija proceduralment monka l-azzjoni odjerna stante li ma huwiex konsentit li jkollok zewg kawzi intavolati mill-kumpanija attrici, pendenti kontemporanjament quddiem Qrati diversi li ser jiddeciedu l-istess mertu b'riskju li jkollok sentenzi konfliggenti u decizjonijiet li wahda timpingi direttament fuq il-mertu tal-ohra.

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, iz-zewg kawzi kif intavolati mill-kumpanija attrici huma tali li wahda tannulla lill-ohra u konsegwentement huma konfliggenti. Min-naha l-wahda l-kawzali tal-kumpanija attrici fil-kawza odjerna hija msejsa fuq l-inadempjenza da parti ta' Supreme Travel Limited u fuq il-presuppost illi l-att finali ma huwiex ser javvera ruhu ghal ragunijiet imputabbli lil Supreme Travel Limited u konsegwentement il-kumpanija attrici qed titlob il-kundanna ghall-hlas tad-depozitu li skond il-kumpanija attrici intilef ghal favur taghha. Min-naha l-ohra l-kawzali tal-kumpanija attrici fil-kawza quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili hija msejsa fuq il-validita' tal-konvenju u li permezz taghha qed jintalab li Supreme Travel tigi kkundannata tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-att finali. Il-kumpanija attrici kellha taghzel liema triq kellha tiehu izda li tipprova tittenta z-zewg azzjonijiet ma huwiex konsentit. Jew il-kumpanija attrici trid li Supreme Travel tixtri l-bastiment jew trid li l-bastiment ma jinbieghx lil Supreme Travel u zzomm id-depozitu. Izda ma tistax il-kumpanija attrici titlob li Supreme Tavel tixtri l-bastiment u kif ukoll li Supreme Travel titlef id-depozitu.

4. Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-kumpanija attrici pprocediet bl-azzjoni odjerna fuq il-presuppost illi d-depozitu ntilef ghal favur taghha stante li Supreme Travel Limited ma resqitx ghax-xiri tal-bastiment imsemmi. Izda dina l-pretensjoni tal-kumpanija attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u dana stante li l-konkluzjoni tax-xiri tal-bastiment ma setax javvera ruhu ghal ragunijiet imputabbli lill-kumpanija attrici u ghalkemm giet avzata b'dana pprocediet bil-kawza odjerna. Konsegwentement il-kumpanija Supreme Travel Limited kellha kawza gusta

sabiex ma tersaqx ghat-trasferiment tal-bastiment mertu tal-imsemmi konvenju.

5. Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, fi kwalunkwe kaz fi zmien meta l-konvenju kien ghadu fis-sehh u wara li tnehhew ir-ragunijiet imputabbli lill-kumpanija rikorrenti ghaliex it-trasferiment tal-bastiment ma setax javvera ruhu, il-kumpanija intimata resqet sabiex tixtri l-imsemmi bastiment u ghalkemm l-appuntament kien effettivament stabbilit u ghalih attendew kemm in-Nutar Vanessa Pool u rapprezentanta tal-kumpanija intimata, it-trasferiment finali ma setax jigi konkluz stante li d-direttur tal-kumpanija rikorrenti, Ian Pace, ghazel li ma jattendix u ghalhekk il-kumpanija rikorrenti ma kienitx debitament rapprezentata bil-konsegwenza li t-trasferiment finali ma setax isehh;

Salv kull eccezzjoni ulterjuri permess mill-Ligi.

Rat ir-risposta tan-Nutar Vanessa Pool fejn eccepiet:

1. Illi primarjament l-esponenti ma hijiex il-legittima kontraditrici tal-azzjoni odjerna u konsegwentement ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju. Jigi rilevat illi l-esponenti agixxiet biss bhala depozitarja tal-ammont imsemmi fil-kawza odjerna u konsegwentement ma hijiex debitrici tal-kumpanija rikorrenti;

2. Illi sabiex tezimi ruhha minn kull responsabbilta fil-Ligi l-esponenti ghaddiet biex tiddepozita l-ammont mertu tal-kawza taht l-awtorita ta' dina l-Onorabbli Qorti sabiex dana l-ammont jigi liberament zbankat skond kif deciz minn dina l-Onorabbli Qorti;

Salv kull eccezzjoni ulterjuri permess mill-Ligi.

Semghet ix-xhieda, rat id-dokumenti u l-atti kollha pprezentati rigward l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta'' konvenuta Supreme Travel Limited.

Din il-Qorti, diversament presjeduta, semghet it-trattazzjoni orali finali tal-avukati difensuri dwar l-ewwel

eccezzjoni tas-socjeta'' konvenuta Supreme Travel Limited, liema trattazzjoni ma gietx traskritta u lanqas regghet saret trattazzjoni orali quddiem din il-Qorti kif presjeduta.

Ikkunsidrat:

Din is-sentenza hija limitata ghall-ewwel eccezzjoni tas-socjeta'' konvenuta Supreme Travel Limited, u l-provi li ngabru s'issa kienu ghal fini li jigi pruvat jekk din l-eccezzjoni hijiex gustifikata jew le.

Konsiderazzjonijiet dwar il-Fatti

Mill-provi migbura jirrizulta illi:

1. Illi fil-15 ta' Marzu 2011 is-socjeta'' attrici u s-socjeta'' konvenuta Supreme Travel Limited iffirmaw konvenju fejn is-socjeta'' attrici weghdet li tbiegh lis-socjeta'' konvenuta li qablet li tixtri l-bastiment M.V. Carlos I, numru ta' registrazzjoni 07276, ghas-somma ta' disgha u hamsin elf Ewro (€59,000).[1]

2. Illi parti minn dan il-prezz, u cioe'' s-somma ta' hamest elef u disa' mitt Ewro (€5,900) thallsu mis-socjeta'' konvenuta lis-socjeta'' attrici fuq il-konvenju bhala depozitu, bil-bilanc jibqa' biex jithallas meta jsir il-kuntratt. Din is-somma thallset b'cekk pagabbli lin-Nutar Vanessa Pool, u b'hekk id-depozitu gie fdat f'idejn in-Nutar.

3. Illi dan il-konvenju kellu jibqa' validu u effettiv sas-7 ta' Gunju 2011. Pero' fl-10 ta' Gunju 2011, il-partijiet iffirmaw estenzjoni tal-konvenju sabiex dana jibqa' validu u effettiv sal-10 ta' Lulju 2011.[2]

4. Illi mit-*transcript* mahrug mir-*Registrar of Ships* fil-5 ta' Lulju 2011 jirrizulta li Ian Pace kien projbit b'mandat ta' inibizzjoni mahrug minn dawn il-Qrati milli jbiegh jew

---

[1] Ara Dok A a fol. 18 tal-process – Vessel Promise of Sale and Purchase Agreement.
[2] Ara fol. 22 tal-process – Estenzjoni tal-konvenju.

jitrasferrixxi l-bastiment San Carlos I, numru 07276[3] - cioe'' l-bastiment in kwistjoni.

5. Illi fis-6 ta' Lulju 2011 il-partijiet regghu iffirmaw estenzjoni ohra tal-konvenju sabiex il-konvenju jibqa' validu sal-10 ta' Awwissu 2011.[4]

6. Illi pero'' l-att definittiv ta' bejgh u xiri baqa' ma sarx.

7. Illi fis-7 ta' Settembru 2011, is-socjeta' attrici inizjat il-proceduri odjerni kontra s-socjeta' konvenuta fejn qed titlob li s-socjeta' konvenuta tigi kkundannata thallas lilha s-somma ta' hamest elef u disa' mitt Ewro (€5,900), cioe' d-depozitu li kien gie fdat f'idejn in-Nutar Vanessa Pool, u dana ghaliex is-socjeta' konvenuta ma kienitx resqet biex tixtri l-M.V. Carlos I sakemm skada l-konvenju fil-10 ta' Awwissu 2011.

8. Illi fl-istess gurnata, u cioe' fis-7 ta' Settembru 2011, is-socjeta' attrici pprezentat ukoll fil-Prim Awla tal-Qorti Civili, rikors guramentat kontra l-istess socjeta' konvenuta, fejn qed titlob *inter alia* li s-socjeta' konvenuta tigi ordnata sabiex tidher fuq il-kuntratt ta' bejgh sabiex tixtri l-M.V. Carlos I bit-termini u kundizzjonijiet skond il-konvenju u thallas il-prezz miftiehem.[5]

Konsiderazzjonijiet Legali

Din il-Qorti ser tillimita l-konsiderazzjonijiet taghha f'din is-sentenza ghall-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta. F'din l-eccezzjoni, is-socjeta' konvenuta qieghda tissottometti illi l-azzjoni odjerna hija nulla u irritwali u dana stante li ma huwiex konsentit li s-socjeta' attrici tipprocedi b'azzjoni kontra s-socjeta' konvenuta ghall-hlas ta' danni fil-forma tar-retenzjoni tad-depozitu imhallas billi s-socjeta' konvenuta ma resqitx biex tixtri l-bastiment in kwistjoni, meta kontestwalment s-socjeta' attrici intavolat

[3] Ara Dok D a fol. 24 u 25 tal-process – Transcript of Register tal-bastiment MV San Carlos I.
[4] Ara fol. 23 tal-process – Estenzjoni tal-konvenju
[5] Ara fol. 44 *et seq.* tal-process – rikors guramentat tas-socjeta' Ian Pace Limited u r-risposta relattiva tas-socjeta' konvenuta Supreme Travel Limited.

kawza fil-Prim Awla tal-Qorti Civili, li permezz taghha l-istess socjeta' attrici qed titlob lil dik l-Onorabbli Qorti tikkundanna lis-socjeta' konvenuta sabiex tersaq ghall-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' bejgh finali.

L-Artikolu 1357(1) tal-Kodici Civili jippreskrivi illi: *"Il-wegħda ta' bejgħ ta' ħaġa bi prezz determinat, jew bi prezz li għandu jiġi stabbilit minn persuna waħda jew iżjed bħalma jingħad fl-artikoli ta' qabel dan, ma titqiesx bejgħ; iżda, jekk tiġi aċċettata, iġġib, f'dak li wiegħed, l-obbligu li jagħmel il-bejgħ, jew, jekk il-bejgħ ma jkunx jista' iżjed isir, l-obbligu li jħallas id-danni lill-accettant."*

L-Artikolu 1360 tal-Kodici Civili jkompli jghid hekk: *"Id-disposizzjonijiet dwar il-wegħda ta' bejgħ, igħoddu għall-wegħda ta' xiri."*

Minn dawn iz-zewg disposizzjonijiet tal-Kodici Civili huwa car li l-weghda ta' bejgh / xiri tikkreja l-obbligu, kemm fuq il-bejjiegh kif ukoll fuq min ser jixtri, (i) li jsir il-bejgh / xiri, jew, jekk il-bejgh / xiri ma jkunx jista' izjed isir, (ii) li jithallsu d-danni minn dik il-parti li ma zammitx il-weghda lill-parti l-ohra.

Ghaldaqstant, jekk is-socjeta' attrici dehrilha li s-socjeta' konvenuta ma rrispettatx l-obbligu taghha li tixtri l-bastiment, hi kellha zewg azzjonijiet disponibbli ghaliha, u cioe' jew li tenforza l-bejgh / xiri jew li titlob id-danni.

Fis-sentenza fl-ismijiet **Tereza Farrugia et vs Giuseppe Camilleri et** deciza fl-10 ta' Marzu 2011, il-Qorti tal-Appell (sede Inferjuri)[6] ittrattat appuntu l-kwistjoni dwar meta persuna ikollha ghazla ta' azzjonijiet differenti, u irriteniet hekk: *"Kif jinghad fis-sentenza riportata a Vol XLIII pI p55*[7]*, il-principju tal-"Electa una via" li mhux miktub f'termini generali u pozittivi f'ebda ligi, sew antika sew gdida, gie mill-interpreti tad-Dritt Ruman affermat bhala konsegwenza ta' hafna testi partikulari, li kienu assumewh bhala regola ta' dak li kien gie dispost minnhom. Skond*

[6] *Per* Imhallef Philip Sciberras.
[7] **Emanuel Scicluna vs. Avv. Spiridione Camilleri noe** deciza mill-Qorti tal-Appell (Civili) fid-19 ta' Jannar 1959 (Vol. XLIII-I-55).

dawn l-istess testi differenti, dawk li nterpretaw l-istess Dritt Ruman holqu l-principju li fil-konkors alternattiv ta' hafna azzjonijiet, l-ezercizzju ta' wahda minnhom tolqot u testingwi l-azzjonijiet l-ohra."[8]

Fil-kaz odjern, is-socjeta' attrici kellha taghzel wahda miz-zewg azzjonijiet imsemmija u cioe' li jew tenforza l-bejgh / xiri jew li titlob id-danni. Pero' fl-opinjoni konsidrata ta' din il-Qorti, is-socjeta' attrici ma setghetx tistitwixxi dawn iz-zewg azzjonijiet flimkien ghaliex huma konfliggenti. Ghalhekk fil-kaz odjern japplika dan il-principju li *"electa una via non datum recursus ad alteram."* Meta s-socjeta' attrici ghazlet li tfittex lis-socjeta' konvenuta biex tenforza l-bejgh tal-bastiment, hija giet li rrinunzjat ghall-azzjoni odjerna ghar-rizarciment tad-danni fil-forma tal-hlas tad-depozitu, la darba l-azzjoni odjerna ma tistax titqies mezz subordinat ghall-ohra.

Dan gie wkoll ritenut ukoll din il-Qorti, diversament preseduta, fil-kawza fl-ismijiet **Island Ferry Three Company Limited vs Supreme Travel Limited et** deciza fid-29 ta' Marzu 2012,[9] fejn il-fattispecje taghha huma prattikament identici ghal dawk odjerni. F'din is-sentenza, il-Qorti irriteniet hekk: *"Ma hemmx dubju li z-zewg azzjonijiet li ghamlet is-socjeta' attrici huma konflingenti u dan ghaliex fejn quddiem il-Prim'Awla qed titlob li s-socjeta' konvenuta tersaq ghall-kuntratt finali u tiffirma il-kuntratt skond il-kundizzjonijiet tal-konvenju, f'din il-kawza qed titlob lil din il-Qorti tiddeciedi li s-socjeta' konvenuta iddekadiet mid-dritt taghha li tersaq ghall-bejgh finali u ghalhekk ghandu jigi deciz li tilfet il-jedd ghad-depozitu li hija ghamlet, u b'hekk din il-Qorti ghandha tordna li d-deposit li nghata lill-konvenuta Nutara Vanessa Pool ghandu jghaddi f'idejn l-istess socjeta' attrici. … … Din il-Qorti ghalhekk tasal ghal konkluzzjoni sabiex tghid li z-zewg kawzi kif imposti u cioe' din odjerna u dik pendenti quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili ma jistghux iregu flimkien ghaliex it-talbiet huma konflingenti u joholqu konfuzjoni legali u bhala tali huma proceduralment*

[8] Ara b'analogija s-sentenza **Angelo Fenech vs. Paul Grech** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili (*per* Imhallef Joseph R. Micallef) fl-24 ta' Settembru 2001.
[9] Din is-sentenza tinsab pendenti quddiem il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri)

insostenibbli flimkien. Din il-Qorti ma tistax tghaddi sabiex tilqa' it-talba attrici u tiddikjara li s-socjeta' konvenuta tilfet id-depositu li hija ghamlet fuq il-konvenju li ffirmat kif fuq spjegat a favur is-socjeta' attrici meta l-Prim Awla tal-Qorti Civili tista tikkundanna lis-socjeta' konvenuta tersaq sabiex tiffirma il-kuntratt finali u tonora l-obbligazzjonijiet hemm imsemmija. Is-socjeta' attrici qatt ma setghet tippromuovi z-zewg azzjonijiet flimkien ghaliex kif komposti azzjoni wahda teskludi l-ohra. Is-socjeta' attrici kellha taghzel. Jekk il-kuntratt ghadu fattibli kif temmen li hu allura messha ghall-ewwel qaghdet fuq dik l-azzjoni kif intavolata quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili u jekk ma kienx, allura messha ma pprezentatx dik l-azzjoni u strahet fuq din odjerna."

Dan ir-ragunament japplika ugwalment fil-kaz odjern.

Konkluzjoni

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti qieghda tilqa' l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta li din l-azzjoni hija rritwali, u ghaldaqstant qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-talba tas-socjeta' attrici.

L-ispejjez kollha ta' dawn il-proceduri ghandhom jigu supportati mis-socjeta' attrici.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------